

Số: 59 /BC-BTTTT

Hà Nội, ngày 25 tháng 4 năm 2024

BÁO CÁO

Đánh giá tác động của chính sách trong xây dựng dự thảo Nghị định quy định chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy

Luật Giao dịch điện tử số 20/2023/QH15 đã được Quốc hội khóa XV thông qua ngày 22 tháng 6 năm 2023 tại Kỳ họp thứ 5, có hiệu lực từ ngày 01 tháng 7 năm 2024.

Để bảo đảm hướng dẫn thực thi Luật, căn cứ các nội dung do Quốc hội giao Chính phủ quy định chi tiết, trên cơ sở rà soát, đánh giá thực trạng triển khai, Bộ Thông tin và Truyền thông đã dự thảo Nghị định quy định chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy (sau đây gọi tắt là “dự thảo Nghị định”).

Bộ Thông tin và Truyền thông kính báo cáo đánh giá tác động của chính sách trong xây dựng dự thảo Nghị định, cụ thể như sau:

I. XÁC ĐỊNH CÁC VẤN ĐỀ BẤT CẬP TỔNG QUAN

1. Bối cảnh xây dựng chính sách

Luật GDĐT số 51/2005/QH11 được Quốc hội khoá XI thông qua ngày 29/11/2005, có hiệu lực thi hành ngày 01/03/2006. Trong gần 15 năm qua, Luật giao dịch điện tử (GDĐT) đã đóng vai trò quan trọng cùng với các luật chuyên ngành khác đã tạo cơ sở pháp lý để đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT), thúc đẩy GDĐT, góp phần nâng cao hiệu quả phát triển kinh tế-xã hội, đưa ứng dụng khoa học và công nghệ vào cải cách hành chính. Căn cứ Luật GDĐT, Chính phủ và các bộ, ngành đã ban hành nhiều nghị định, thông tư quy định, hướng dẫn thực hiện đối với các hoạt động GDĐT trong các lĩnh vực tài chính, bảo hiểm, thương mại điện tử (TMĐT), ngân hàng cũng như các quy định về chữ ký số và dịch vụ chứng thực chữ ký số.

Tuy nhiên sau gần 15 năm thực hiện, đến nay Luật GDĐT (2005) cũng đang bộc lộ những bất cập, nhiều nội dung không còn phù hợp với thực tế phát triển, không đáp ứng được nhu cầu của cuộc cách mạng công nghiệp (CMCN) lần thứ 4 cũng như công cuộc chuyển đổi số, xây dựng nền kinh tế số của Việt Nam trong giai đoạn tới. Thậm chí, trong một số vấn đề, môi trường chính sách của Việt Nam đang không theo kịp xu hướng toàn cầu (ví dụ: Việt Nam đang ở nhóm có Chỉ số Dữ liệu Chính phủ Mở - OGDI ở mức trung bình với thứ hạng 97/193

quốc gia thành viên Liên hiệp quốc^{1 2}). Luật GDĐT (2005) được xây dựng theo hình thức luật khung, nhiều quy định còn mang tính nguyên tắc, chung chung. Trong quá trình thực hiện đã xuất hiện sự thiếu thống nhất, không đồng bộ, thực tế đã có những văn bản quy định chồng chéo, mâu thuẫn. Một số quy định của Luật GDĐT (2005) chưa phù hợp với tốc độ phát triển của công nghệ, do đó, một số văn bản hướng dẫn buộc phải đưa ra nội dung không phù hợp với quy định tại Luật.

Từ thực trạng trên, cùng với định hướng, chủ trương của Đảng và Nhà nước, ngày 22 tháng 6 năm 2023, tại Kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XV đã thông qua Luật Giao dịch điện tử năm 2023.

Luật Giao dịch điện tử năm 2023 là văn bản có tính kế thừa và được hoàn thiện trên cơ sở Luật Giao dịch điện tử năm 2005.

Trong quá trình xây dựng Luật Giao dịch điện tử năm 2023, với vai trò là Cơ quan soạn thảo, Bộ Thông tin và Truyền thông đã tiến hành xây dựng Báo cáo số 112/BC-BTTTT ngày 09 tháng 8 năm 2022 về đánh giá tác động chính sách của đề nghị xây dựng Luật Giao dịch điện tử (sửa đổi). Theo đó, có 09 nội dung Chính sách đã được đánh giá, gồm:

- Chính sách 1: Quy định mở rộng phạm vi điều chỉnh của Luật GDĐT.
- Chính sách 2: Quy định đảm bảo giá trị pháp lý của thông điệp dữ liệu.
- Chính sách 3: Quy định bảo đảm giá trị pháp lý của chữ ký điện tử, quản lý dịch vụ chứng thực chữ ký điện tử.
- Chính sách 4: Quy định đảm bảo giá trị pháp lý của tài khoản giao dịch và dịch vụ tạo lập tài khoản, xác thực điện tử.
- Chính sách 5: Quy định đảm bảo giá trị pháp lý của hợp đồng điện tử, quy định về giao kết và thực hiện hợp đồng điện tử.
- Chính sách 6: Quy định về dịch vụ tin cậy và hỗ trợ giao dịch điện tử.
- Chính sách 7: Quy định về giao dịch điện tử của cơ quan nhà nước và chính sách hỗ trợ giao dịch điện tử, thúc đẩy chuyển đổi số.
- Chính sách 8: Quy định về an toàn, an ninh, bảo vệ, bảo mật trong giao dịch điện tử.
- Chính sách 9: Quy định về dữ liệu số, nền tảng số, dịch vụ số và giao dịch trực tuyến.

Kết quả xây dựng Luật Giao dịch điện tử năm 2023 cho thấy, các quy định của Luật bám sát nội dung 09 nhóm Chính sách nêu trên, đáp ứng được yêu cầu

¹ Nguồn: Báo cáo Khảo sát Chính phủ điện tử của Liên hiệp quốc (truy cập tại [đường dẫn](#))

² Nguồn: Thời báo Kinh tế Sài Gòn, Dữ liệu mờ – hoa hồng và gai nhọn (truy cập tại [đường dẫn](#))

thực tiễn và tạo hành lang pháp lý thuận lợi để chuyển đổi các giao dịch truyền thống lên môi trường số, thúc đẩy chuyển đổi số, phát triển kinh tế số.

Trong nội dung về chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy tại Luật Giao dịch điện tử năm 2023, Chính phủ được giao quy định chi tiết các điều, khoản gồm:

- Khoản 4 Điều 25 (Sử dụng chữ ký điện tử chuyên dùng, chữ ký điện tử chuyên dùng bảo đảm an toàn);
- Khoản 4 Điều 28 (Dịch vụ tin cậy)
- Khoản 2 Điều 29 (Điều kiện kinh doanh dịch vụ tin cậy)
- Khoản 5 Điều 33 (Dịch vụ chứng thực chữ ký số công cộng)
- Khoản 2 Điều 48 (Báo cáo, tổng hợp, chia sẻ dữ liệu phục vụ quản lý nhà nước về giao dịch điện tử);
- Khoản 7 Điều 53 (Quy định chuyển tiếp)

Trên cơ sở báo cáo nêu trên, việc ban hành Nghị định quy định chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy (thay thế Nghị định số 130/2018/NĐ-CP ngày 27 tháng 9 năm 2018 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Giao dịch điện tử về chữ ký số và dịch vụ chứng thực chữ ký số) là cần thiết và cấp thiết để bảo đảm tính đồng bộ của hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về giao dịch điện tử, tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức, cá nhân trong triển khai thi hành Luật, góp phần nâng cao hiệu quả, khuyến khích tổ chức, cá nhân thực hiện giao dịch điện tử tại Việt Nam.

2. Mục tiêu xây dựng chính sách

- a) Thể chế hóa đầy đủ, kịp thời đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về chuyển đổi số quốc gia, góp phần thúc đẩy sự phát triển ổn định kinh tế - xã hội của đất nước;
- b) Tạo sự minh bạch, cụ thể, rõ ràng trong các hồ sơ, quy trình, thủ tục, tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức, cơ quan, cá nhân trong quá trình thực thi pháp luật về chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy;
- c) Nâng cao tính thực tiễn, khả thi, bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật về giao dịch điện tử, phù hợp với các cam kết, xu hướng, thông lệ quốc tế về chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy.

II. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH

Dự thảo Nghị định quy định chữ ký điện tử mà Luật Giao dịch điện tử năm 2023 giao Chính phủ, bao gồm các nội dung sau:

- 1) Làm rõ Chữ ký điện tử chuyên dùng, chữ ký điện tử chuyên dùng bảo đảm an toàn
- 2) Quy định điều kiện, quy trình thủ tục cấp, tạm đình chỉ, thu hồi, thay đổi nội dung chứng thư chữ ký điện tử chuyên dùng bảo đảm an toàn
- 3) Quy định quy trình thủ tục cấp, tạm đình chỉ, thu hồi, thay đổi nội dung cấp giấy phép kinh doanh dịch vụ tin cậy

- 4) Hoạt động cung cấp dịch vụ chứng thực chữ ký số công cộng
- 5) Quy định chuyên tiếp

Đối với các nội dung từ Mục 1) đến Mục 5): các quy định liên quan các Mục này trong dự thảo Nghị định được kế thừa trên cơ sở các quy định hiện hành và nằm trong khuôn khổ 07 Nhóm Chính sách nêu tại Mục I.1 nêu trên, bao gồm

- Nội dung về Chữ ký điện tử chuyên dùng, chữ ký điện tử chuyên dùng bảo đảm an toàn và Quy định điều kiện, quy trình thủ tục cấp, tạm đình chỉ, thu hồi, thay đổi nội dung chứng thư chữ ký điện tử chuyên dùng bảo đảm an toàn nằm trong khuôn khổ Chính sách 03 tại Mục I.1.

- Nội dung về Quy định quy trình thủ tục cấp, tạm đình chỉ, thu hồi, thay đổi nội dung cấp giấy phép kinh doanh dịch vụ tin cậy và nội dung về Hoạt động cung cấp dịch vụ chứng thực chữ ký số công cộng, nằm trong khuôn khổ Chính sách 06 tại Mục I.1

Như vậy, nội dung dự thảo Nghị định không phát sinh chính sách mới. Về cơ bản, các nội dung này có tác động tích cực tới các khía cạnh như sau:

1. Đánh giá tác động đến tăng trưởng kinh tế

Việc quy định chi tiết một số nội dung đã được quy định tại Luật Giao dịch điện tử giúp các cơ quan, tổ chức thực thi các quy định liên quan một cách thống nhất, góp phần tăng cường thực hiện các GDĐT trong mọi lĩnh vực của đời sống, kinh tế, xã hội sẽ tiết giảm các chi phí về giấy tờ, in ấn, thời gian đi lại, công chứng, chứng thực... cho cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân, đặc biệt với các vấn đề liên quan nhiều bộ, ban, ngành, từ đó, tạo lập môi trường và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

2. Đánh giá tác động đến người dân và doanh nghiệp

- Đối với người dân: thông qua các quy định đã được hoàn thiện tại Luật Giao dịch điện tử, người dân sẽ được giảm chi phí và thời gian thực hiện TTHC và giảm sự các rủi ro khi sử dụng dịch vụ tin cậy của các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ hoạt động không chuyên nghiệp, từ đó, tăng cường niềm tin của người dân vào giao dịch điện tử, góp phần thúc đẩy tiêu dùng, phát triển kinh tế.

- Đối với doanh nghiệp: việc quy định chi tiết, rõ ràng các quy định của Luật Giao dịch điện tử góp phần giúp doanh nghiệp tuân thủ đúng các quy định, giảm chi phí và thời gian thực hiện TTHC, từ đó góp phần công khai, minh bạch hóa các hoạt động kinh tế, xã hội, phòng chống hành vi nhũng nhiễu người dân trong thực hiện TTHC, thúc đẩy doanh thu, gia tăng thị phần và nâng cao giá trị thương hiệu.

3. Đánh giá tác động đến các cam kết quốc tế

Qua rà soát về các Điều ước quốc tế có liên quan mà Việt Nam là thành viên, các nội dung chính sách được đề xuất đều đảm bảo phù hợp với các cam kết quốc tế của Việt Nam và không trái với các cam kết tại các Điều ước quốc tế mà Việt Nam đã tham gia và là thành viên.

4. Đánh giá tác động đến thủ tục hành chính

Dự thảo quy định 02 thủ tục hành chính, gồm: (1) quy trình thủ tục cấp, tạm đình chỉ, thu hồi, thay đổi nội dung chứng thư chữ ký điện tử chuyên dùng bảo đảm an toàn; (2) quy trình thủ tục cấp, tạm đình chỉ, thu hồi, thay đổi nội dung cấp giấy phép kinh doanh dịch vụ tin cậy và (3) thủ tục cấp chứng thư chữ ký số.

Đối với thủ tục hành chính (3): thủ tục này đã và đang được thực hiện theo các văn bản pháp luật hiện hành. Dự thảo Nghị định giữ nguyên các quy định về thủ tục, không sửa đổi, bổ sung nội dung thủ tục.

Đối với thủ tục hành chính (1) và (2): Dự thảo đã tiến hành đánh giá tác động của thủ tục này như tài liệu gửi kèm theo.

III. LẤY Ý KIẾN

Bộ Thông tin và Truyền thông đã tiến hành lấy ý kiến đối với Báo cáo đánh giá tác động chính sách của dự thảo Nghị định trong quá trình xây dựng, hoàn thiện hồ sơ dự thảo Nghị định, cụ thể:

1. Ngày 31 tháng 01 năm 2024, Bộ Thông tin và Truyền thông đã tổ chức họp Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập để xin ý kiến về định hướng và một số nội dung của dự thảo Nghị định. Trên cơ sở ý kiến của Ban Soạn thảo, Bộ Thông tin và Truyền thông đã dự thảo Tờ trình Chính phủ và Nghị định.

2. Ngày 08 tháng 02 năm 2024, Bộ Thông tin và Truyền thông đã đăng các dự thảo trên trang thông tin điện tử của Chính phủ, của Bộ Thông tin và Truyền thông để lấy ý kiến các tổ chức, cá nhân theo quy định. Đồng thời, ngày 28 tháng 3 năm 2024, đã có Công văn số 1143/BTTTT-NEAC gửi lấy ý kiến các Bộ, ngành, cơ quan, tổ chức liên quan.

3. Cùng với việc đăng tải công khai các dự thảo, Bộ Thông tin và Truyền thông đã tổ chức lấy ý kiến thông qua một số hình thức: Hội thảo

4. Trên cơ sở tổng hợp các ý kiến tham gia, Bộ Thông tin và Truyền thông đã tiếp thu, chỉnh sửa hồ sơ Nghị định và có Công văn số .../BTTTT-NEAC ngày ... tháng ... năm 2023 gửi Bộ Tư pháp xin ý kiến thẩm định về hồ sơ Nghị định.

5. Ngàytháng...năm 2023, Bộ Tư pháp đã có Báo cáo số/BCTD-BTP thẩm định về dự thảo Nghị định.

6. Trên cơ sở nghiên cứu, tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp, Bộ Thông tin và Truyền thông đã hoàn chỉnh hồ sơ dự thảo Nghị định để trình Chính phủ xem xét, ban hành.

IV. GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

1. Cơ quan chịu trách nhiệm tổ chức thi hành Nghị định

Trách nhiệm thi hành Nghị định là trách nhiệm của tất cả cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan, cụ thể:

a) Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về giao dịch điện tử.

b) Bộ Thông tin và Truyền thông là cơ quan đầu mối giúp Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về giao dịch điện tử.

c) Bộ, cơ quan ngang Bộ, trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình, có trách nhiệm triển khai hoạt động giao dịch điện tử trong lĩnh vực được phân công quản lý, phối hợp với Bộ Thông tin và Truyền thông thực hiện quản lý nhà nước về giao dịch điện tử.

d) Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình, thực hiện quản lý nhà nước về giao dịch điện tử tại địa phương.

2. Giám sát, đánh giá việc thực hiện Nghị định

- Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội, Hội đồng Dân tộc, các Ủy ban của Quốc hội, đại biểu Quốc hội giám sát thi hành Luật, Nghị định.

- Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân, Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân giám sát việc triển khai thi hành Nghị định trong phạm vi địa phương.

- Mặt trận Tổ quốc Việt Nam giám sát việc thực hiện quy định của pháp luật về giao dịch điện tử của cơ quan quản lý nhà nước các cấp, tổ chức, cá nhân kinh doanh.

- Phân công, phối hợp liên ngành để triển khai thực hiện Nghị định, tập trung tăng cường chất lượng và hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra và xử lý, kiến nghị xử lý các hành vi vi phạm các quy định pháp luật về giao dịch điện tử.

Trên đây là nội dung Báo cáo đánh giá tác động của chính sách trong xây dựng Nghị định quy định chữ ký điện tử và dịch vụ tin cậy./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Phạm Đức Long;
- Vụ PC;
- Lưu: VT, NEAC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THÚ TRƯỞNG**

Phạm Đức Long